

А К Т

лісопатологічного обстеження лісових насаджень державного спеціалізованого підприємства «Північна Пуща» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів

09 березня 2026 року

м. Чорнобиль

На звернення державного спеціалізованого підприємства «Північна Пуща» (далі – ДСП «Північна Пуща»), лист № 01-15/249 від 19.02.2026 року, згідно пунктів 2 - 6 Санітарних правил в лісах України затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 р. № 555 (далі – Правила), комісією в складі: провідного інженера-лісопатолога державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» (далі – ДСЛП «Київлісозахист») Юрія ДВОРАКІВСЬКОГО, головного лісничого ДСП «Північна Пуща» Іллі МУЗИКИ, провідного інженера лісового господарства ДСП «Північна Пуща» Євгенія МУРГИ, лісничого Корогодського лісництва Богдана РЯБОКОНЯ проведено лісопатологічне обстеження окремих лісових насаджень ДСП «Північна Пуща» на доцільність призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, а саме вибіркової санітарної рубки (далі ВСР) у 2026 році.

Таксаційна опис за матеріалами базового лісовпорядкування 2017 року лісових насаджень, що обстежувались, та їх лісопатологічна характеристика, наведена нижче.

Квартал 107 виділ 9 площа виділу 19,7 га, склад 10СЗК, вік 50 років, повнота 0,90, бонітет 1А, середня висота 22 м, середній діаметр 22 см, запас на 1 га 430 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона помірною проведення еколого-лісівничих заходів. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на ділянці (1) в південній частині виділу на площі 15,8 га, з інтенсивністю 60 м³/гектар. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 140 виділ 9 площа виділу 13,5 га, склад 10СЗ, вік 75 років, повнота 0,80, бонітет 1, середня висота 26 м, середній діаметр 32 см, запас на 1 га 480 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона охоронного (заповідного) режиму. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на ділянці (1) в південній частині виділу на площі 2,0 га, з інтенсивністю 90 м³/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка, є ознаки пошкодження низовою пожежею в минулих роках.

Квартал 141 виділ 11 площа виділу 2,2 га, склад 8СЗ(68)2СЗ(53), вік 68 років, повнота 0,80, бонітет 1, середня висота 24 м, середній діаметр 30 см, запас на 1 га 430 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона охоронного (заповідного) режиму. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на всій площі виділу 2,2 га, з інтенсивністю 50 м³/гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 141 виділ 17 площа виділу 10,0 га, склад 8СЗ2ОС, вік 76 років, повнота 0,80, бонітет 1А, середня висота 27 м, середній діаметр 36 см, запас на 1 га 485 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона охоронного (заповідного) режиму. Спостерігається всихання дерев

сосни звичайної на всій площі виділу 10,0 га, з інтенсивністю 30 м3/ гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 146 виділ 7 площа виділу 7,9 га, склад 10СЗК, вік 55 років, повнота 0,90, бонітет 1А, середня висота 22 м, середній діаметр 24 см, запас на 1 га 440 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона охоронного (заповідного) режиму. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на ділянці (1) в південно-східній частині виділу на площі 3,3 га, з інтенсивністю 60 м3/ гектар. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 146 виділ 8 площа виділу 5,5 га, склад 6С34АКБ, вік 65 років, повнота 0,80, бонітет 1А, середня висота 26 м, середній діаметр 28 см, запас на 1 га 300 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона помірною проведення еколого-лісівничих заходів. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на всій площі виділу 5,5 га, з інтенсивністю 65 м3/ гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 146 виділ 9 площа виділу 11,4 га, склад 10СЗК, вік 54 роки, повнота 0,90, бонітет 1А, середня висота 22 м, середній діаметр 24 см, запас на 1 га 430 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона помірною проведення еколого-лісівничих заходів. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на ділянці (1) в східній частині виділу на площі 4,7 га, з інтенсивністю 60 м3/ гектар. Причина пошкодження: коренева губка, малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Квартал 146 виділ 12 площа виділу 21,2 га, склад 10СЗ, вік 61 рік, повнота 0,90, бонітет 1А, середня висота 24 м, середній діаметр 28 см, запас на 1 га 500 куб. м, ТУМ – В2ДС, категорія лісів – захисні ліси, зона еколого-лісівничих заходів – зона помірною проведення еколого-лісівничих заходів. Спостерігається всихання дерев сосни звичайної на ділянці (1) в основній частині виділу на площі 19,5 га, з інтенсивністю 50 м3/ гектар. Причина пошкодження: малий та великий соснові лубоїди, синя соснова златка.

Всього обстежена площа по даному підприємству складає **63,0** гектарів, в тому числі по головній причині призначення:

- коренева губка – 23,8 гектарів,
- стовбурові шкідники – 39,2 гектарів.

Лісопатологічна характеристика обстежених насаджень

Обстежені насадження характеризуються незадовільним лісопатологічним станом – всиханням різної інтенсивності. Причинами погіршення лісопатологічного стану є діяльність стовбурових шкідників, враження та прогресування хвороби лісу – кореневої губки.

Насадження, пошкоджені стовбуровими шкідниками, характеризуються змішаним всиханням соснових деревостанів (наявні як куртини до 0,1 га, так і групове та поодинокі всихання). Дереву сосни, що потребують видалення, відносяться до дерев IV (відмираючі), V (свіжий сухостій) та VI (старий сухостій) категорій стану (крона дуже ажурна, хвоя світло-зелена або жовтувато-зелена, характеризуються частковим опаданням кори, дерева відпрацьовані стовбуровими шкідниками, хвоя, гілки другого і третього порядків відсутні). Переважаючими

видами стовбурових шкідників, які призвели до всихання сосни, є лубоїд сосновий малий з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні тонкої кори, ходи якого можна спостерігати на поодиноких вивалених деревах з категорії старий сухостій, зламаних вершинах дерев сосни внаслідок бурелому, та великий сосновий лубоїд, синя соснова златка з відпрацюванням стовбурів дерев сосни в зоні товстої кори. Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів стовбурових шкідників характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів.

Соснові насадження, вражені кореневою губкою, характеризується середнім ступенем прояву хвороби та всиханням групового характеру. Повнота насаджень нерівномірна – наявні вікна малих та середніх розмірів. Крони дерев ажурні (III (дуже ослаблені) та особливо IV (відмираючі) категорій стану), приріст знижений, відпад глищі більше норми. Дерев IV категорії стану (відмираючі) характеризуються окрім ажурності сильного ступеня зміною забарвлення глищі до світлих або бурих тонів, всиханням до 2/3 крони. Також характеризуються поширенням стовбурових шкідників.

В даних насадженнях має місце нахил стовбурів більше ніж 30 градусів від вертикальної осі, дерев, які зависли на поруч ростучі дерева внаслідок шквальних поривів вітру в попередні роки, та дерев природного відпаду. Насадження мають знижений рівень загальної стійкості, що відповідно характеризується утворенням всихаючих дерев та дерев свіжого сухостою. Спостерігається накопичення старого сухостою і сушняку різних термінів давності. Утворенню відмираючих та сухостійних дерев безумовно сприяли посухи в минулі роки, зниження рівня ґрунтових вод, екстремальні короткотривалі метеорологічні умови, тощо). Як наслідок, всі ці процеси призвели до підвищення зростання чисельності стовбурових шкідників.

ВИСНОВОК

За результатами виконаного обстеження, з метою поліпшення санітарно стану насаджень ДСП «Північна Пуща», покращення лісопатологічної ситуації та попередження поширення комплексу стовбурових шкідників, комісія визначила ділянки лісу на загальній площі **63,0 га**, що потребують вибіркової санітарної рубки (ВСР) у 2026 році.

Проведення ВСР не призведе до зменшення повноти нижче встановленого показника визначеного в пункті 27 Правил.

Даним обстеженням нових осередків первинних шкідників та хвороб лісу не виявлено.

Осередків карантинних шкідників та хвороб дерев не виявлено. Рослин і тварин, занесених до Червоної книги України, при обстеженні також не виявлено.

Примітка: відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проводилась силами лісової охорони ДСП «Північна Пуща».

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ВСР провести в 2026 році згідно Правил з використанням найефективніших методів і технологій запобігання негативному впливу на стан навколишнього природного середовища.

З метою оздоровлення та запобігання зараженню або пошкодженню суміжних насаджень, рубки провести в максимально стислі терміни з одночасним знищенням порубкових залишків. Оптимальний термін проведення ВСР – I півріччя 2026 року.

Лісовій охороні підприємства вести постійний лісопатологічний моніторинг за санітарним станом насаджень, своєчасно виявляти осередки прояву і поширення шкідників та хвороб.

Акт складено в трьох примірниках:

1. Центральному міжрегіональному управлінню ЛМГ;
2. ДСП «Північна Пуща»;
3. ДСЛП «Київлісозахист».

Підписи членів комісії:

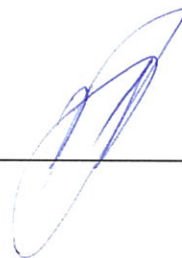
Юрій ДВОРАКІВСЬКИЙ

Ілля МУЗИКА

Євгеній МУРГА

Богдан РЯБОКОНЬ